

Startnotitie Preventie- en Handhavingsplan Alcohol en Middelen 2026 t/m 2029 – 2026 t/m 2033

Ons kenmerk	DOC-24008125
Versie	Concept
Datum	7 november 2024
Contactpersoon	Laura Tiggelman / Pascal Defferding
E-mail	l.tiggelman@ggdgv.nl / p.defferding@hilversum.nl

Inhoud

Inleiding en huidige situatie	3
Proces, planning en werkwijze	4
Werkwijze en rolname	4
Beleidskader	5
Beleidsplan Bescherming & Opvang Gooi en Vechtstreek	5
Alcoholwet.....	5
Opiumwet	Error! Bookmark not defined.
Nationaal Preventieakkoord.....	5
Lokaal gezondheidsbeleid en GALA.....	5
Evaluatie PHP 2021 t/m 2024.....	6
Resultaten onderzoeken	6
Uitkomsten bijeenkomst Evaluatie regionaal beleidsplan Bescherming & Opvang.....	7
Terugblik huidige PHP.....	7
Behoort het PHP onder Bescherming & Opvang of een los programma?.....	7
Looptijd PHP: 4 of 8 jaar?	7
Programma Rookvrije Generatie toevoegen aan PHP.....	8
Richting van het nieuwe PHP.....	8
Inhoudelijke richting.....	9
Strategie	9
Effectief	9
Samen met stakeholders	10
Budget	11

Inleiding en huidige situatie

Gemeenten in Gooi en Vechtstreek willen de gezondheid van hun inwoners beschermen, bewaken en bevorderen. Het huidige Preventie- en Handhavingsplan Alcohol en Drugs (PHP) 2021-2024 beschrijft de belangrijkste maatregelen die gemeenten en GGD in Gooi en Vechtstreek nemen om het alcohol- en drugsgebruik onder met name jongeren te voorkomen en terug te dringen. Hoe aan deze maatregelen uitvoering wordt gegeven is beschreven in het uitvoeringsplan. Het PHP draagt bij aan de realisatie van deze ambitie. Vermindering van alcohol- en drugsgebruik bevordert het kansrijk, veilig en gezond opgroeien van jongeren. Het leidt tot een betere gezondheid, betere schoolprestaties, vermindert het schoolverzuim of schooluitval en dringt geweld en overlast terug. Daarnaast wordt in het vernieuwde PHP ingezet op het terugdringen van roken en vaperen.

In regio Gooi en Vechtstreek wordt in alle leeftijdsgroepen al jaren veel gedronken, zeker vergeleken met landelijke cijfers. Zo wordt het alcoholgebruik onder jongeren sinds jaar en dag gekenmerkt door: te vroeg, te vaak en te veel. Reden tot grote zorg en aanleiding voor een groot aantal organisaties om in 2006 te starten met een integrale aanpak voor het terugdringen van alcoholgebruik in de regio. Successen zijn behaald: het alcoholgebruik onder de Gooise jeugd is aanzienlijk afgenomen in de afgelopen periode. Destijds reden om de maatregelen te continueren in het huidige PHP 2020-2025 en in het nieuwe PHP.

Gemeenten, GGD en partnerorganisaties werken hierin samen aan het handhaven van de regels omtrent alcoholverstrekking en preventie: het voorkomen dat met name jongeren gaan drinken en het voorlichten over de effecten daarvan. Het huidige PHP is tot stand gekomen in samenwerking met preventie-, toezicht- en handhavingscollega's van alle regiogemeenten. Ook de vo-scholen, verslavingszorg, politie, Jeugd & Gezin, sportverenigingen, horeca en supermarkten hebben hun inbreng geleverd. Dit heeft geleid tot een breed gedragen eindresultaat zoals te zien is in zowel het bestuurlijke draagvlak en de ambtelijke uitvoering van het huidige PHP.

In het huidige PHP ligt de focus op preventie van alcohol- en drugsgebruik. Omdat het drugsgebruik in de regio dusdanig hoog is en overlap heeft met achterliggende mechanismen van alcoholgebruik wordt, waar mogelijk, de verbinding gelegd met de preventie van drugsgebruik. Toezicht en handhaving m.b.t. drugs(criminaliteit) is geen onderdeel van dit PHP. De oorzaak hierin is gelegen in het feit dat de handhaving van drugsproblematiek is weggelegd bij de politie. De politie maakt geen onderdeel uit van het PHP. Gemeenten en politie maken samen aparte afspraken met betrekking tot handhaving op dit vlak, bijvoorbeeld in de Integrale veiligheidsplannen (IVP's). Vanwege de relatie met de preventieve aanpak op school, wordt wel nadrukkelijk de verbinding gelegd met de aanpak van 'dealen bij school'.

Het huidige regionale PHP kent een looptijd van vier jaar en loopt 31 december 2024 af. Voor 2025 is middels een raadsvoorstel verlenging gevraagd voor een jaar. Dit moet op het moment van schrijven nog door de zes gemeenteraden worden bekrachtigd. Om te komen tot een nieuw plan is het huidige plan in september/begin oktober 2024 geëvalueerd met gemeenten en samenwerkingspartners die betrokken zijn bij de uitvoering van het plan. De regiefunctie voor het PHP is belegd bij gemeente Hilversum (vanuit haar rol als centrumgemeente: beleid, toezicht en handhaving) en de GGD (preventie).

Deze startnotitie betreft informatie over het procesvoorstel, het beleidskader, evaluatie en de richting voor het nieuwe beleidsplan.

Proces, planning en werkwijze

In de tabel hieronder staat het proces op activiteitsniveau uitgeschreven, voorzien van een planning.

Onder de tabel staat een nadere toelichting over de werkwijze en rolneming van gemeenten, GGD en Jellinek gedurende dit proces.

Onderdeel	Periode
Evaluatie huidig PHP + brainstorm nieuw PHP met PHP werkgroep tijdens thematafel bijeenkomst B&O	19 september 2024
Startnotitie gereed: evaluatie huidig PHP + richting nieuw PHP op hoofdlijnen + voorstel lengte + positie	Aanleveren 11 november 2024
Startnotitie vaststellen door PFHO	5 december 2024 PFHO G&O
Startnotitie vrijgeven voor zienswijzen raden (12 weken)	12 december 2024 t/m 6 maart 2025
Regiopodium raadsleden (Presentatie + input ophalen bij raadsleden)	20 januari 2025
Ophalen feedback en ideeën bij kennisinstituut Trimbos en andere GGD'en.	Januari – februari
Ophalen behoeften en ideeën bij stakeholders: Onderwijs, Jeugd en Gezin, Versa, Sportclubs, Horeca/KHN, Zorgaanbieders, Beleidsmedewerkers sport, jeugd en gezondheid	Februari 2025
Schrijven conceptplan en opstellen begroting	Maart
Informereren en spiegelen op concept met partners en gemeenten (PHP werkgroep)	April 2025
Concept nieuw PHP + begroting gereed	Aanleveren 24 april 2025
Vormgeving PHP	25 april 2025
Concept vaststellen door colleges (colleges bepalen hun standpunt en zitten met mandaat in PFHO G&O)	6, 13, 20 mei 2025
Concept vaststellen door portefeuillehouders	22 mei 2025 PFHO G&O
Zienswijzeprocedure gemeenteraden over concept PHP, inclusief reactie op zienswijzen startnotitie	2 juni – 3 oktober 2025
Input adviesraden (6 weken reactietermijn, met zomerreces in het vooruitzicht)	Juni – 8 september 2025
Regiopodium raadsleden	16 juni 2025
Vaststellen PHP in de verschillende gemeenteraden	September 2025

Werkwijze en rolneming

De hierboven beschreven planning is van belang om tijdig een nieuw PHP voor te kunnen leggen aan de gemeenteraden. Verschillende betrokkenen en bestuursorganen hebben hierin een verantwoordelijkheid. Tegelijkertijd zijn de verschillende beleidsadviseurs aan zet om tijdig de juiste stukken op de juiste tafels te presenteren. Goed om hierbij te benadrukken dat het een strakke planning is, waarin in Q4 van 2025 een harde deadline is om het nieuwe PHP in de zeven (incl Eemnes) gemeenteraden vast te stellen.

Beleidskader

Het PHP is opgebouwd naar aanleiding van divers regionaal en lokaal beleid. Hieronder worden de belangrijkste beleidskaders genoemd en beschreven.

Beleidsplan Bescherming & Opvang Gooi en Vechtstreek

Het regionale programma Bescherming & Opvang (B&O) zet in op de voorkoming en ondersteuning van inwoners die problemen hebben op het gebied van huiselijk geweld, dakloosheid, verslaving, woonoverlast en/of psychische problemen in de regio. Met dit programma hebben de gemeenten besloten om ook in te zetten op preventieve maatregelen. Aangezien het PHP inzet op maatregelen om verslaving en daaruit voortkomende problematiek te voorkomen, is het PHP ondergebracht binnen het programma Bescherming & Opvang. In de begroting van Bescherming & Opvang is ook de begroting van het PHP opgenomen. In het nieuwe PHP komt een uitgebreide meerjarige begroting; deze startnotitie sluit af met informatie over de begroting.

Alcoholwet

In artikel 43a van de Alcoholwet is bepaald, dat de gemeenteraad iedere vier jaar verplicht is een preventie- en handhavingsplan alcohol vast te stellen. Een soortgelijke bepaling staat ook in de Wet publieke gezondheid. In het PHP moet in ieder geval worden aangegeven:

- a. wat de doelstellingen zijn van het preventie- en handhavingsbeleid alcohol;
- b. welke acties worden ondernomen om alcoholgebruik, met name onder jongeren, te voorkomen, al dan niet in samenhang met andere preventieprogramma's als bedoeld in artikel 2, tweede lid, onderdeel d, van de Wet Publieke Gezondheid*;
- c. de wijze waarop het handhavingsbeleid wordt uitgevoerd en welke handhavingsacties in de door het plan bestreken periode worden ondernomen;
- d. welke resultaten in de door het plan bestreken periode minimaal behaald dienen te worden.

*Ter uitvoering van de in het eerste lid bedoelde taak draagt het college van burgemeester en wethouders in ieder geval zorg voor: het bijdragen aan opzet, uitvoering en afstemming van preventieprogramma's, met inbegrip van programma's voor de gezondheidsbevordering.

Nationaal Preventieakkoord

De Nederlandse overheid wil dat er minder mensen roken, overgewicht hebben of problematisch alcohol drinken. Daarom werd in 2018 het Nationaal Preventieakkoord (NPA) gesloten. De overheid maakte hierin met ruim 70 partijen afspraken om het percentage rokers, mensen met overgewicht en problematische drinkers te laten dalen in de periode tot 2040. Het Nationaal Preventieakkoord is in Gooi en Vechtstreek vertaald naar een regionaal preventieprogramma. Dit programma legt vanuit het gedachtegoed van Positieve Gezondheid de verbinding tussen diverse preventiethema's, waaronder alcohol, Rookvrije Generatie en welbevinden.

Lokaal gezondheidsbeleid en GALA

Preventie van alcohol- en drugsgebruik is een onderdeel van het regionale/lokale gezondheidsbeleid. Gemeenten maken vanuit het PHP de koppeling met het lokaal gezondheidsbeleid en de lokale GALA plannen van de gemeenten. De lokale GALA plannen van alle gemeenten in regio Gooi en Vechtstreek uit 2023 hebben het "terugdringen van gebruik alcohol, drugs en rookwaren" als

speerpunt. Hierin wordt verwezen naar het Preventie- en handavingsplan. Het moet voor alle gemeenten helder zijn welke activiteiten vanuit welk programma worden uitgevoerd. Vanzelfsprekend is er overlap van activiteiten, ketenpartners en budgetten. In het PHP wordt deze helderheid gegeven.

In het [Gezond en Actief Leven Akkoord \(GALA\)](#) staat bij onderdeel 'Een gezonde leefstijl' het volgende: gemeenten zijn zich bewust van het belang van toezicht op en naleving van de leeftijdsgrens bij het schenken van alcohol en spannen zich in voor een zo goed mogelijke uitvoering van de beginselplicht tot handhaving. Van belang is om te beseffen dat het GALA een looptijd heeft tot en met 2025, waarbij ook de financiële dekking is opgenomen. Om uitvoering aan dit aspect te blijven geven is het van belang om de dekking meerjarig te borgen.

Evaluatie PHP 2021 t/m 2024

Vanzelfsprekend is de uitvoering van het lopende PHP geëvalueerd. Verschillende bronnen ¹lagen hieraan ten grondslag en hebben laten zien dat het PHP grotendeels effectief is. Tegelijkertijd is op sommige aspecten nog winst te behalen.

Resultaten onderzoeken

Het huidige PHP 2021 t/m 2024 is in verband met een verlenging van een jaar tot en met 2025 reeds geëvalueerd. Daarvoor zijn onder meer de resultaten gebruikt uit de Gezondheidsmonitor Jeugd (2021, 2023), Gezondheidsmonitor Jongvolwassenen (2022), Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen (2022), het Ouderonderzoek (2024) en de cijfers van de mysteryshop onderzoeken (2021, 2023).

De meest relevante evaluatieresultaten uit bovenstaande onderzoeken zijn:

- Waar alcoholgebruik onder jongeren en jongvolwassenen sinds 2006 tot 2019 fors daalde, lijkt er de afgelopen jaren een stabilisatie plaats te vinden. Dit is ook een landelijke trend. Dit maakt dat de beoogde percentages nog niet zijn bereikt. Wel scoort regio Gooi en Vechtstreek inmiddels op bijna alle indicatoren niet meer hoger dan landelijk.
- Het aantal jongeren dat vaped is in 3 jaar tijd met 10% toegenomen.
- In 2022 is er voor de eerste keer een gezondheidsmonitor onder jongvolwassenen afgenomen. Daaruit bleek dat het gebruik van alcohol, tabak en softdrugs onder jongvolwassenen in Gooi en Vechtstreek hoger is dan landelijk [Gezondheidsmonitor Jongvolwassenen 2022 | GGD](#)
- Het draagvlak onder ouders voor de leeftijdsgrens van 18 jaar voor het drinken van alcohol is tevens stabiel. Ook hier is het beoogde percentage echter niet behaald.
- De naleving van de leeftijdsgrens door alcoholverstrekkers is verbeterd maar voldoet nog niet aan de doelstelling van 100% in 2030. Rregio Gooi en Vechtstreek op dit punt ver boven het landelijke gemiddelde.
- De activiteiten uit het Uitvoeringsplan 2021/2022, 2023/2024 en 2025 zijn vrijwel allemaal volgens plan uitgevoerd. Op basis van actuele ontwikkelingen (zoals de coronacrisis) zijn bepaalde activiteiten vertraagd uitgevoerd maar ook zijn er diverse extra activiteiten uitgevoerd.
- Toezicht en handhaving zijn volgens plan uitgevoerd. De effectiviteit van toezicht en handhaving is aanzienlijk verbeterd met de nieuwe methode met testkopers.

¹ <https://www.hierfixjenix.nl/nieuws/evaluatie-van-het-PHP>

Op basis van deze resultaten kan bepaald worden welke activiteiten aanvullend moeten worden ingezet. Tegelijkertijd houden we vast wat goed gaat om te voorkomen dat deze cijfers terugvallen. Deze bevindingen worden meegenomen bij de ontwikkeling van het nieuwe PHP en uitvoeringsplan.

Uitkomsten bijeenkomst Evaluatie regionaal beleidsplan Bescherming & Opvang

De evaluatie met gemeenten en maatschappelijke partners heeft d.d. 19 september 2024 plaatsgevonden tijdens een gezamenlijke sessie als onderdeel van de bijeenkomst Evaluatie regionaal beleidsplan Bescherming & Opvang (B&O). Belangrijk om hierbij op te merken dat gedurende de looptijd van het PHP continue de landelijke en regionale ontwikkelingen rondom de thema's alcohol- en drugspreventie worden gevolgd. Ook de voortgang van het huidige PHP wordt gemonitord en indien van toepassing worden in het uitvoeringsplan nieuwe activiteiten voorgesteld.

De uitkomsten van deze evaluatie worden hieronder aan de hand van de besproken vragen/thema's beschreven. De volgende onderwerpen zijn tijdens de bijeenkomst aan de orde gekomen:

Terugblik huidige PHP

Er wordt goed regionaal samengewerkt door een bevoegde ambtelijke werkgroep, aangevuld met één bestuurder uit Blaricum. Het belang van het PHP wordt gezien, waarbij voor alle aspecten voldoende aandacht is. De samenwerking kan als planmatig en structureel worden beschreven. Wel zijn er zorgen of de uitvoering voldoende tot zijn recht komt in het grotere geheel van beleid (B&O). B&O beschrijft met name de bredere regionale beleidskaders, terwijl het PHP zich meer richt op de uitvoering van activiteiten op het gebied van preventie van alcohol- en middelengebruik. Het blijft noodzakelijk om de uitvoering te toetsen aan deze kaders en andersom. Zeker als de plannen voor 8 jaar worden vastgesteld is het essentieel om dit te borgen. Hieronder komt deze looptijd aan de orde.

Het gevolg is dat de uit te dragen boodschap steeds beter landt bij de doelgroep. Daarentegen is er nog voldoende werk te verzetten om alle doelstellingen te behalen. Door mentale gezondheid en misbruik van middelen meer aan elkaar te koppelen kan winst worden behaald. Ook kan er meer aandacht komen voor nieuwkomers en kwetsbare groepen.

Behoort het PHP onder Bescherming & Opvang of een los programma?

De vraag is gerezen of het nieuwe PHP wederom moet worden geïntegreerd in het beleidsplan B&O of dat het logischer is om het PHP als individueel beleidsplan te presenteren. De koppeling met B&O is in die zin logisch, omdat het grotendeels hetzelfde beleidsterrein, zoals verslaving, huisvesting en opvang, beslaat en ook de financiën aan elkaar gekoppeld zijn in constante geldstromen en gebundelde inkoop. Bij dezelfde partijen apart inkopen is in dat opzicht wel mogelijk, maar niet logisch. Tegelijkertijd loopt de discussie met betrekking tot de looptijd van zowel B&O als het PHP.

Looptijd PHP: 4 of 8 jaar?

De intentie is om het programma voor Bescherming & Opvang voor 8 jaar vast te stellen. Als het PHP onder B&O blijft vallen is het logisch om het PHP ook voor 8 jaar vast te stellen als overkoepelend plan. Er kan dan per 2 of per 4 jaar een uitvoeringsplan uitgewerkt worden. Hiermee zorgen we ervoor dat het PHP mee kan bewegen met landelijke, regionale en lokale ontwikkelingen. Tegelijkertijd zijn de middelen bij een PHP van 8 jaar ook 8 jaar lang geborgd. Van belang om te benoemen is dat in artikel 43a AW staat opgenomen dat de gemeente iedere 4 jaar een PHP vaststelt. Binnen de looptijd van B&O moet dus in feite twee maal een PHP worden vastgesteld. In theorie kan dit ook twee maal hetzelfde PHP zijn.

Eemnes neemt in 2025 deel als pilot met de ambitie om in 2026 tot het PHP toe te treden. Uit de programmabegroting Eemnes: "In de regio Gooi en Vechtstreek wordt samengewerkt in het

preventie- en handhavingsplan (PHP) om de verkoop van alcohol aan minderjarigen terug te dringen en voorlichting te geven over alcohol en middelengebruik. Vanaf 2025 sluit Eemnes aan bij het PHP. In 2025 als pilot, vanaf het nieuwe beleidsplan 2026-2030 volledig”.

Programma Rookvrije Generatie toevoegen aan PHP

Het regionale programma Rookvrije Generatie, dat eind 2018 is gestart door de GGD in samenwerking met gemeenten, wordt momenteel gefinancierd door het ministerie van VWS en GGD GHOR Nederland. Het plan loopt van 2022 tot en met 2025 en omvat vier actielijnen, waaronder het streven naar vapevrije omgevingen, effectieve stoppogingen, rookvrije zorg en draagvlak. Een verlenging van het programma is nog niet bevestigd.

Het programma Rookvrije Generatie wordt in het nieuwe PHP opgenomen.

Voordelen:

- Integratie met andere projecten: roken, vaperen, alcohol en drugs worden al samengebracht in initiatieven zoals Helder op School en de Gezonde Sportomgeving, wat samenwerking bevordert.
- Regionale organisatie: de opname van het rookvrije thema biedt kansen voor regionale afstemming en uitvoering via bestaande overlegstructuren.
- Versterkt draagvlak: door rookvrij in het PHP op te nemen, kan het draagvlak onder gemeenten en partners toenemen, ondanks huidige zorgen over vaperen.

Nadelen:

- Handhaving: het handhaven van rookvrije omgevingen is uitdagend, vooral daar waar geen wettelijk rookverbod geldt, zoals bij sportverenigingen. Er kan echter deskundigheidsbevordering plaatsvinden om gesprekken met rokers aan te gaan op rookvrije terreinen.

In de huidige situatie wordt er aandacht besteed aan ‘de rookvrije generatie’ vanuit de verschillende sociale domeinen en de GGD. Door dit te verbinden in het PHP ontstaat meer slagkracht om hier met goede initiatieven gezamenlijk in op te trekken. Bij de start van het nieuwe PHP zal hier extra aandacht aan besteed worden, zodat ook op dit vlak meer voortgang zal worden geboekt.

Richting van het nieuwe PHP

In dit onderdeel wordt beschreven wat de richting wordt van het nieuwe plan. De inhoudelijke richting van het nieuwe plan is gebaseerd op de hierboven genoemde resultaten, de uitkomsten van de evaluatie en er wordt rekening gehouden met lokale, regionale en landelijke ontwikkelingen.

We streven naar een regionale eenduidige aanpak in Gooi en Vechtstreek. Alcohol- en drugsproblemen zijn immers gemeentegrens overstijgend. Dit neemt niet weg dat de lokale cultuur ook van belang kan zijn om inwoners op een passende manier aan te spreken op hun verantwoordelijkheden en gedrag. Het is van belang om inwoners het stigma over drugs- en alcoholgebruik te doorbreken zodat het gesprek onderling wordt aangegaan. Ook is het noodzakelijk om ketenpartners tools en handvatten te geven om problematisch drugs- en alcoholgebruik te signaleren en indien nodig door te verwijzen. Naast de regionale aanpak is lokale inkleuring dus wenselijk, noodzakelijk en mogelijk.

Inhoudelijke richting

- In het PHP worden bewezen effectieve interventies toegepast. Dat wil niet zeggen dat alle interventies ook daadwerkelijk effectief zijn geweest. We gaan door met die interventies die ook daadwerkelijk effect hebben gesorteerd en nemen bewust afscheid van die interventies die dat niet hebben gehad. Daarnaast maken we gebruik van nieuwe interventies die worden ontwikkeld of plegen we andere inzet. We kijken hiervoor met een scherp oog naar de evaluaties, ontwikkelingen en regionale monitoren.
- In het PHP ligt de focus op preventie van alcohol- en drugsgebruik en roken en vaperen. Dit maakt dat per 2026 alle activiteiten op het gebied van middelenpreventie onder hetzelfde programma vallen.
- Jongeren tot 18 jaar (en hun ouders/verzorgers en directe omgeving) blijven de hoogste prioriteit houden. Er is ook nog winst te behalen bij ouders m.b.t. de voorbeeldrol, het draagvlak en opvoedvaardigheden.
- Maar ook jongvolwassenen van 18-24 jaar en volwassenen/ouderen in de leeftijdscategorie 55-75 jarigen behoren tot de doelgroep. Het alcoholgebruik bij 55-75 jarigen in Gooi en Vechtstreek vraagt de komende periode extra aandacht rondom vroegsignalering alcoholproblematiek in de eerste lijn.
- Voorlichting en handhaving m.b.t. alcoholvertrekkers
- Thema's middelenpreventie en mentale gezondheid meer aan elkaar verbinden
- Meer aandacht voor kwetsbare groepen, moeilijk te bereiken groepen en migrantengroepen. Middelengebruik van deze groepen in kaart brengen en indien nodig cultuursensitieve interventies op toepassen.
- Stappen zetten op het gebied van sociale norm middels een integrale aanpak.

Strategie

In het uitvoeringsplan worden de activiteiten SMART uitgewerkt. Dat helpt om sturing te geven en elkaar scherp te houden op de uitvoering van de activiteiten om het PHP te laten slagen. Het uitvoeringsplan wordt 2-jaarlijks vastgesteld (niet door de raad). De strategie die wordt gebruikt bij het uitwerken van het nieuwe uitvoeringsplan PHP vanaf 2026 heeft een aantal kenmerken.

Effectief

De interventies zijn zoveel mogelijk 'evidenced based'. Dat wil zeggen dat er ofwel voldoende positieve ervaringen zijn opgedaan met de interventie, ofwel dat de effectiviteit ervan wetenschappelijk is aangetoond. We volgen de richtlijnen verslavingspreventie (zie kader).

De **richtlijnen verslavingspreventie** benadrukken dat verslavingspreventie moet aansluiten bij de ontwikkelingsfase van jongeren.

Voorbeelden uit deze richtlijn zijn:

- De waarschuwende benadering bij zowel basisschoolleerlingen als leerlingen in het voortgezet onderwijs wordt afgeraden.
- Versterken van algemene vaardigheden, zoals zelfcontrole, probleemoplossende vaardigheden en sociale vaardigheden bij basisschoolleerlingen is effectief. In plaats van specifieke aandacht voor roken en alcohol is het beter om de sociaal emotionele ontwikkeling van leerlingen te versterken. Daarom stimuleren we in Gooi en Vechtstreek scholen om met het Gezonde School thema 'Welbevinden op School' aan de slag te gaan.
- Versterken van de sociale norm m.b.t. alcohol, roken en blowen bij leerlingen van 13-16 jaar.
- Versterken van zelfcontrole m.b.t. middelengebruik bij leerlingen van 16-18 jaar.

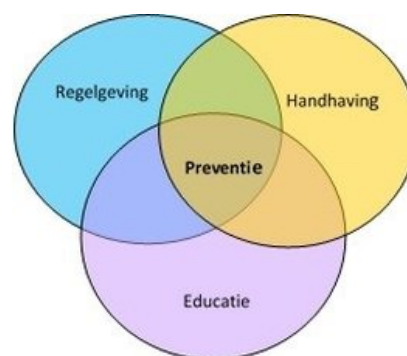
Integraal

Middelengebruik is niet alleen een persoonlijke en bewuste keuze, maar wordt voor een groot deel bepaald door de fysieke en sociale omgeving, waaronder:

- de prijs;
- het beschikbare assortiment;
- het aantal verkooppunten;
- de beschikbaarheid van alcohol en drugs in de openbare ruimte;
- de leeftijdsgrenzen en naleving en handhaving daarvan;
- de naleving van het verbod op doorschenken;
- de aanwezige promotie van alcohol;
- de normen in de sociale omgeving van het individu (bijvoorbeeld van ouders, vrienden, familie, op de sportclub, etc.).

Onderzoek toont aan dat beleid het meest effectief is als het integraal wordt aangepakt. Interventies gericht op meerdere settings, bestuurlijke betrokkenheid en verantwoordelijkheid vanuit verschillende sectoren zijn dan ook belangrijke randvoorwaarden voor het welslagen van het beleid.

De kern van de interventiestrategie is daarom gebaseerd op drie beleidspijlers: educatie, regelgeving en handhaving binnen meerdere settings. Deze drieslag is sinds de start van het preventieve alcoholbeleid in Gooi en Vechtstreek effectief gebleken. Dit wordt weergegeven in het preventiemodel van Reynolds (2003) (zie figuur 2).

Figuur 2: Preventiemodel Reynolds

Samen met stakeholders

Voor het terugdringen van alcoholgebruik, is het van belang dat jongeren niet langer opgroeien in een omgeving waarin op jonge leeftijd en overmatig drinken de norm is. Dat kan alleen door samen met stakeholders achter de doelen en activiteiten uit dit PHP te staan. We werken daarom intensief samen met stakeholders, zoals onderwijs, verslavingszorg, politie, sportclubs, alcoholverstrekkers, etc. We ondersteunen waar nodig en stimuleren eigen initiatieven vanuit stakeholders die aansluiten bij de doelen uit het PHP.

Budget

Met de uitvoering van het PHP in een aanzienlijke investering gemoeid die op hoofdlijnen op de volgende uitgaven is gebaseerd.

Onderdeel	Bedrag totaal	Frequentie	Uitvoerder
PHP	€47.000,-	Jaarlijks	GGD
Inkoop preventieve verslavingszorg	€266.000,-	Jaarlijks	Jellinek Preventie
Mysteryshop-onderzoek	€31.000,-	1x per twee jaar	GGD en Gemeente Hilversum
Toezicht en handhaving	€120.000,- en +/- €5.500,- voor licenties	Jaarlijks	Gemeente Hilversum
Rookvrije generatie	€30.000,-	Jaarlijks	GGD